

SAMUEL

Lukunäyte

© Toni Aho /Nordbooks

2010

Vanha opettajani ja oppi-isäni, olen viimein tavoittanut vuoret. Kuten silloin kerran minulle näytit, otin suunnan kohti tähteä ja seurasin sen valoa päivin ja öin.

Vuoret ovat tavattoman korkeita, korkeampia kuin koskaan olen nähnyt. Olen varma, että jos nousisin niistä korkeimman laelle, voisin koskettaa Kuuta, kenties tähtiäkin. Ehkä vielä teen sen ja otan ne käteeni. Minä olen niin yksin. Kunpa sinäkin olisit täällä.

En ymmärrä aivan kaikkea, mutta tunnen vahvasti, että olen päässyt perille. Täällä silmänräpäys ja ikuisuus seisovat kasvokkain kuin käydäkseen yhteiseen tanssiin. Ne kutsuvat minua mukaansa, enkä ajatellut kieltäytyä.

Vaikka kylmyys tunkeutuu turkiskerrosten läpi eikä jaloissani ole enää tuntoa, minun on hyvä olla. Kaikki on viimeinkin selkiytymässä. Jää tuoksuu täällä toiselta kuin siellä, mistä lähdin. Luulen että se johtuu Auringosta, sillä en ole nähnyt sitä päiväkausiin. Lunta on kaikkialla. En edes tiennyt, että maailmaan voi mahtua niin paljon valkoista, harmaata ja koleaa sinisyyttä.

Jätän jalanjälkeni tänne, missä kukaan ei ole koskaan aikaisemmin käynyt. Se on ihmeellistä. Polku on viimeiseni, sen olen lopulta oivaltanut.

Tänne minä olen tuleva jäämään.

Päiväkirjan merkintöjä

Osa 2: Luonnonoikku

Ne taisivat olla kuudennet syntymäpäiväni, kun ymmärsin sen ensimmäisen kerran. Luoja ja Synnyttäjät olivat kanssani laboratoriossa viettämässä pientä juhlantapaista, he lukivat minulle runoja ja sain lahjaksi pelejä ja kirjoja. Tunnelma oli lämminhenkinen, eivätkä suinkaan kaikki tuohon päivään liittyvät muistot ole ahdistavia.

Iltapäivällä kakun syötyämme luojani kaivoi esiin kuvatietokirjan, jossa kerrottiin ihmisen lisääntymisestä ja genetiikan alkeista. Kirjan kuvista havainnoimalla hän alkoi kertoa minulle taustastani ja siitä, mistä olen saanut alkuni.

Kuuntelin hämilläni ja kiinnostuneena, ilman sen suurempia tunnekuohuja. Olin jo entuudestaan aavistellut, etten ollut heidän biologinen lapsensa, niin suuri läheisyys kuin välillämme vallitsikin. Tilanteessa oli suorastaan jotakin ilmaa puhdistavaa, sillä nyt viimein minulle annettiin sanat ja tietous käsitellä tuota syvään juurtunutta eroavaisuuden kokemustani.

En muista tarkkoja yksityiskohtia, mutta sen muistan, että selostuksensa päätteeksi Luoja ojensi minulle valokuvan tarkasteltavakseni. Vieläkin sen ajattelemisen saa tuskanhien kihoamaan otsalle.

Sain ilmeisesti jonkinlaisen paniikkikohtauksen, sillä tuntui kuin ilma olisi loppunut keuhkoistani. Pelkäsin oikeasti tukehtuvani. Mutta en uskaltanut näyttää sisuskaluja kalvavaa kauhuani Luojaalle, sillä olin ennen syliin istumista luvannut kuunnella reippaasti ja rohkeasti.

En vieläkään osaa sanoa kumpi oli ahdistavampaa, kuvan katseleminen vai tuon aidon, äkkiä heränneen kuolemanpelon salaaminen. Olin varma, että kuolisin hänen syliinsä, ja pettäisin sillä hänen luottamuksensa.

Puristin hänen kauluspaitansa kangasta henkeni hädässä ja täräisin, mutta pakotin kasvoni pysymään mahdollisimman tyynenä. Luoja kysyi, oliko jokin hätänä, enkä saanut katsettani kuvasta irti, pudistin vain päätä ja vannoin, ettei ollut.

Vielä kaikkien näiden vuosien jälkeen tuo kuva ja sen kyljestä tuijottavat sameat, elottomat silmät nousevat aika ajoin painajaisiini. – Ei sitä tarvitse lainkaan pelätä, Luoja sanoi huolettomasti. – Sehän on vain Jäämies, sinun esi-isäsi.

Luulin katselevani oman kuolemani kuvaa. Mies oli ollut kuollessaan parinkymmenen vuoden ikäinen, mutta eltaantuneiden sammakonruskeiden kasvojen uurteista olisi helposti voinut ajatella ikävuosia olevan vähintään viisikymmentä. Luoja oli sanonut ruumiin olevan hyvin säilynyt, mutta minulle se ei ollut sitä. Kallo paistoi näivettyneen ihonalaiskudoksen alta suu irveessä, ja huulet olivat mustat, mutta kauheinta siinä oli se, että kyseessä olivat minun huuleni. Kuoppiin mädäntyneet silmät, jotka porautuivat sumean verhon takaa omiini, olivat kuin suoraan peilikuvastani. Muumioituminen ei ollut häлventänyt yhdennäköisyyttämme, vaan pikemminkin päinvastoin. Siltä minusta ainakin tuolloin tuntui. Enkä jälkeinpäin ole päässyt vertaamaan ulkonäköämme uudelleen, sillä kun viimein sain sysättyä kuvan syrjään, en ole koskaan sen koommin rohjennut silmäilemään sitä uudelleen.

Jäämies, Huippuvuorten ihme.

Kuvan näytettyään Luoja oli taas kaivanut videokameransa esiin. Sen takaa hän vakoili minua tyypilliseen tapansa ja odotti herpaantumatta reaktiotani, tietäisi se sitten itkua, huutoa, mökötyä tai mitä tahansa. Varmaan hän mielessään jo tapaili sanamuotoja, joita käyttäen hän samana iltana kirjoittaisi arkistoonsa jälleen uuden raportin. Otsikko voisi kuulua vaikka: Maailman ensimmäinen alkuihmisen klooni oivaltamassa alkuperänsä.

Pari vuotta myöhemmin, kun pystyin käsittelemään Luojan kertomusta hieman objektiivisemmin, aloin jälleen pohtia omaa ainutkertaista asemaani. Ymmärsin jo lapsenmielessäni, että olin ihminen siinä missä muutkin, mutta en kuitenkaan samasta materiaalista veistetty – paremmin en osaa sitä tässä ilmaista – ja tulisin sen vuoksi aina jäämään yhteiskunnassa ulkopuoliseksi. Ja tuo ajatus pelotti minua suunnattomasti.

Tajusin nähneeni omat väsyneet kasvoni, joilta oli riistetty oikeus viimeiseen lepoon.

Päiväkirjan merkintöjä

Osa 5: Vieras

Luojalla on aina ollut taito yllättää minut. Eräänä päivänä minun lähestyessäni seitsemää ikävuotta hän kolautti leikkihuoneen oven auki ja ilmoitti: – Minulla on sinulle vieras.

Olin pelikonsolin kimpussa ja hylkäsin avatarini saman tien. Se jäi juoksemaan lumisessa virtuaalimaailmassa häkeltyneenä, ja onnistuin kirjautumaan pelistä ulos juuri ennen kuin puiden siimeksessä hortoilevat jäämenninkäiset kävivät sen kimppuun.

Katsahdin Luojaan, joka potki leikkiautoja ja legorakennelmia tieltään minua lähestyessään. – Nousepa tervehtimään uutta leikkitoveriasi, hän kehotti ja haroi hiukseni järjestykseen. – Reippaasti ja rohkeasti.

Hän otti minua kädestä ja johdatti ovelle, jonka takana odotti Luojaa hieman vanhempi mies. Hänen rintamuksessa oli Genosyksen logo ja nimikyltti, joka paljasti hänen nimekseen Petteri Hirvonen. Mies katseli minua selvästi uteliaana, leveä hymy partaisilla kasvoillaan. – No terve mieheen, hän sanoi kättään ojentaen. Hänen äänensä oli jämäkkä ja tomera, kenties liiaksi, sillä hätkähdin sen sointia. – Mikäs se sinun nimi on?

Tartuin käteen epävarmana saamatta sanaakaan suustani. Käsi oli mielestäni valtava, lämmin ja kostea. Huomioni herpaantui hänestä nopeasti, sillä hän ei ollut ainoa oviaukosta sisään putkahtanut muukalainen. Miehen takaa paljastui vielä toinen tunkeilija, kalpea- ja hyvin vakavakasvoinen poikalapsi.

Ihmispentu.

En vielä tänäkään päivänä ole hyvä uusissa tilanteissa, joita varten minulla ei ole – psykologian termejä käyttääkseni – entuudestaan rakentunutta viitekehystä. Ja tuo tilanne, jos joku, oli onnistunut häkellyttämään minut täydellisesti. En ollut ikinä aikaisemmin saanut vieraita, enkä edes tiennyt, miten sellaisten kanssa pitäisi käyttäytyä. Katsoin Luojaa hölmistyneenä, sitten kahta muukalaista, enkä saanut

silmiäni irti haaleakasvoisen pojan leuanpäästä, joka väpätti hiljaa. Arvelin pojan jotakuinkin ikäisekseni, mutta en tietenkään voinut olla asiasta varma.

Kaikki harvat elämäni ihmiset, Tuija, vartijani Heikinsaari, Synnyttäjä ja Luoja, olivat kuuluneet siihen aina. He olivat olleet läsnä syntymästäni saakka, enkä voinut muistaa hetkeä, jolloin olin tavannut heidät ihan ensimmäistä kertaa. Miten tuntemattoman ihmisen edessä piti oikein käyttäytyä? Kirjoissa kumarreltiin ja käteltiin, kysyttiin nimiä ja ikä, toivotettiin huomenia. Hakeuduin vaistovarisesti Luojan lantion taakse, mutta hän veti minut sieltä nopeasti pois. – Sano päivää, Samuel.

– Päivää, sanoin. Ääni oli pikemminkin henkäys kuin varsinaista puhetta.

– No päivää, päivää vain. Samuelko se sinun nimesi on? Hauska tutustua. Mies oli kumartunut puoleeni ja hänen harmaapartainen leukansa oli niin lähellä, että haistoin hänen hengityksensä. Se haisi sipulilta ja vanhalta hikiseltä sukalta. Minua pyörrytti enkä osannut sanoa, johtuiko se tuosta lemusta vai tilanteen yleisestä pelottavuudesta.

Otin pari askelta taaksepäin jäykistynein lihaksin. Katsoin vuoroin Luojaa, vuoroin kahta muukalaista valmiina pinkaisemaan tarpeen vaatiessa karkuun. Kädet olivat tiukassa nyrkissä, niin että sormenpäihin sattui.

– No, Niko, tulehan nyt peremmälle, kehotti mies ja tarttui vastaan hangoittelevaa poikaa puseron kauluksesta. – Ei Samuel pure. Ethän?

Luoja alkoi puhutella minua. – Tässä on Nikon isä Petteri, ja tässä on Niko. Teillä tulee varmasti olemaan oikein mukava aamupäivä. Muistat olla vain kiltisti. Voitte pelata pelejä ja vaikka piirtää. Voit näyttää kaikkia sarjakuviasi. Niitä onkin Samuelilla paljon. – Eikö niin? hän jatkoi. Äänensävy oli miltei käsky. – Äläkä suotta siinä ujostele. Niko on kuusi vuotta niin kuin sinäkin. Hän on oikein mukava poika, joten muistapa sinäkin sitten olla.

Nikoksi puhutellun leuka väpätti edelleen. Hän oli työntänyt peukalon suuhunsa ja näytti yhtä jähmettyneeltä kuin minäkin. Hän laahasi perässään reppua, jossa oli ralliauton kuvia. En ollut ikinä nähnyt kenelläkään niin värikkäitä vaatteita, ja se herätti minussa paitsi kummastusta, myös vähän kateutta. Sekamelska koostui vaaleansinisestä, avaruussukkuloin koristellusta paidasta, violettikeltaraitaisista housuista, neonkeltaisesta otsanauhasta ja oransseista tossuista.

Luojalla oli aina tapana pukea minut korkeintaan kahteen eri värisävyyteen, jotka toistuivat tasapainoisesti eri vaatekappaleiden pinnoilta. Jos hän olisi nähnyt minut yhtä kirjavana kuin Niko, hän olisi todennäköisesti saanut migreenikohtauksen. Kaikki huomiota herättävä on vaarassa häiritä hänen järjestelmällisyyden tavoitteluaan.

Olen miltei varma, että minulla oli ylläni yksinkertaiset turkoosit farkkukangashaalarit ja jokin yksivärinen pusero. Kengät minulla oli aina valkeat. Luoja nautti pukea minut valkoisiin tossuihin, sillä koska elin aina sisätiloissa, ne eivät koskaan käyneet likaisiksi. Mutta vieraani ei kenkiäni nähnyt, sillä olin hermostuksissani tarttunut leikkihuoneen minua suurempaan pehmogorillan, ja piilottelin alavartaloani sen takana heitä epäluuloisena mulkoillen.

– Eihän se näytä yhtään apinalta, Niko kuiskasi isälleen.

– Tervehdipä Samuel uutta toveriasi, kehotti Luoja. – Ota se gorilla pois ja tule rohkeasti sanomaan hei.

– Teeve, takelsin. Puhuin varmuuden vuoksi niin hitaasti kuin osasin. – Minä olen Samuel.

– No, miten sanotaan Niko? sanoi iso mies ja ravisteli poikaansa olkapäästä. – Pitää morjenstaa takaisin.

– Se puhuu hassusti, isi.

– Silti pitää tervehtiä. No, lähemmäksi vain.

Poika totteli reppuineen muutaman ujostelevan askeleen verran. Hän katseli ympärilleen uteliaana ja kohdisti lopulta tapailevat silmänsä minuun.

– Moi, hän virkkoi, pidellen peukaloa yhä suussaan. Mutta sitten huomasin hänen katselevankin minun ylitseni silmät ällistyksestä auki revähtäneinä. – Vaauu, hän henkäisi. – Onks toi tuolla Gamebuusteri kolmonen? Niin äkkiä hänen alkujännityksensä unohtui, ja itse asiassa hän näytti unohtaneen minutkin. – Mennäänkö pelaamaan? hän kysyi siirrellen painoaan jalalta toiselle.

Hänen isänsä päästi sydämellisen naurunpätkän. – Kun teistä tulee kaverit, voitte pelata yhdessä niin paljon kuin haluatte. Sitten iso mies kumartui poikaansa lähemmäksi, ja sanoi: – Eikös sinulla ollut Samuelille jokin pieni lahjakin? Vai joko se unohtui?

– Nytkö jo? hän katsoi isäänsä hölmistyneenä, mutta nähdessään tämän ilmeen hän kyykistyi avaamaan reppunsa. Sieltä hän onnistui kaivamaan esiin pienen lahjakäärön, jonka ojensi minulle kohteliaasti kumartaen.

– Oho, Luoja ihasteli. – Miten nyt sanotaan Samuel?

– Kiitos, kiekaisin ja kumarsin itsekin pikkuisen, vaikken ollutkaan aivan varma, oliko se asiaan kuuluvaa.

– Avaa se pois, Luoja jatkoi nähdessään kysyvän katseeni. – Katsotaan mitä olet saanut.

Sormet vapisivat hieman, mutta onnistuin repimään lahjapaperin auki. Sisältä paljastui pakkaus, jonka kyljessä oli kuvia ja vieraskielistä tekstiä. Varsinainen lahja oli sen sisällä, hopeankiiltävää muovia oleva merkillinen kapine, kuin käteen sopiva kahva.

– Paina tuosta, Niko sanoi ja minä tottelin. Kuului mahtava 'zäp' ja kahvan sisältä kasvoi hohtava, kahvaa moninkertaisesti pidempi uloke. Se oli jonkinlainen miekka, ymmärsin sitten. Sen terä oli hyvin kaunis, ja silmäni jäivät hetkeksi ihailemaan sen väriloistoa. Terä hohti punaista, sinistä ja keltaista, ja värit muuttuivat miekkaa nopeasti heilautettaessa. Kun miekkaa väräytti muutaman kerran oikein nopeasti, loimu voimistui, niin että silmiin miltei koski, ja samalla kuului ääniefekti, jonkinlainen matala humahdus, kuin ase olisi täynnä suunnatonta, ilmaa halkovaa energiaa.

– Onko tämä minun? viitoin Luojaalle ihastuksesta äimänä.

Luoja nyökkäsi ja hymyili.

– Kiitos, henkäisin vielä kerran. Hypähdin pari askelta sivulle ja pyörähdin kantapäälläni, samalla uutta leluani puolelta toiselle huijatoon. Kun olin saanut miekan oikein kunnan hehkuun, jäin hengästyneenä ihailemaan kaikkia siitä säteileviä valoja. Kaiken kukkuraksi, aina kun terää kopautti johonkin, sen uumenista kajahti hurja räiskähdyks. Ääni muistutti salaman iskua. En ollut eläissään saanut niin hienoa lahjaa, ja hetkeksi unohdin kaiken muun ympärilläni.

Baung! Tsäp! Psädäng!

– Meidän on mentävä Petterin kanssa hommia paiskomaan, Luoja virkkoi sitten. – Mutta kyllähän te saatte keskenänne ajan kulumaan. Mennään laboratorioon vain, ei yhtään sen kauemmaksi. Ja Tuija jää lasin taakse vähän seurailemaan teitä. Jooko?

”Lasin takana” tarkoitti valvontakoppia, joka sijaitsi leikkihuoneen vieressä. Luoja tai Tuija saattoi ilmaantua aina silloin tällöin sinne minua tarkkailemaan tai videokameralla kuvaamaan. Nytkin näin Tuijan siellä katselevan. Hän vilautti hymyään ja nosti kättään tervehdykseksi. Mullistin ja näytin kieltäni, ja hymy muuttui äkkiä toruvaksi katseeksi. Mutta minä en perustanut, sillä ei hän koskaan suuttunut oikeasti.

Miehet menivät menojaan. Minä jatkoin miekalla leikkimistäni ja Niko lähti kiertämään huonetta. En ollut koskaan tavannut ketään yhtä uteliasta olentoa. Hän tonki lelulaatikoita ja kurkisteli pehmolelujen alle. Joka ainoan lattialla lojuvan kirjan hän käänsi nurin vilkaistakseen niin sen etu- kuin takakantta. En oikein osannut reagoida. Minusta tuntui enemmän kuin oudolta, että huoneessa oli nyt lisäksi joku toinen lapsi.

Lopulta menin hänen luokseen. Hän oli polvistunut yhden lelukorin äärelle, josta oli onnistunut kaivamaan leikkiauton esiin. – Prrrr, hän päästeli viedessään autoa pitkin lattiaa. Kun auto teki mutkia, sen renkaan ulisivat. En edes muistanut nähneeni kyseistä lelua aikaisemmin, mutta toisaalta, olihan minulla lelujakin paljon.

– Mitä sinä teet? kysyin häneltä, kun olin istunut hänen vierelleen. Jatkoin varmuuden vuoksi puhumista mahdollisimman verkkaan, keskittyen tarkkaan joka ainoan sanan lausumiseen.

– Ajan autoa, tyhmä, hän vastasi viileästi. – Näethän sinä.

– Ethän aja, vastasin. – Vaan leikit.

Niko ei tuntunut perustavan läsnäolostani, joten minäkin otin korista lelun ihan vain jotakin tehdäkseeni. Käteeni tarttui vaaleanpunainen muovivasara, joka päästi jännän vingahduksen joka kerta, kun sillä löi. Aloin hakata sillä ympärillämme hujan hajan lojuvia legoja.

Vinks. Vinks. Vinks.

– Eikö tuo ole vähän tylsää? hän kysyi sitten ajettuaan autolla hurjan kolarin, niin että ajoneuvo oli lennähtänyt kauas huoneen toiseen nurkkaukseen. Hän katsoi hetken aikaa touhuilujani ja kysyi sitten: – Saanko minäkin kokeilla?

Ojensin vasaran hänelle, ja hän lähti jatkamaan aloittamaani rakennustyötä. Legot lentelivät puolelta toiselle ja Nikoa nauratti.

– Sinulla on ihan tyhmiä leluja, hän hihitti. – Pam, pam, pam!

Hetken jyskättyään hän laittoi vasaran syrjään. – Mitä alettaisiin? hän kysyi.

Katsoin häntä vähän hölmistyneenä. – Miten niin?

– Olet sinä outo. Mitä alettaisiin touhuaan. Niinku leikkiin.

– Ai, vastasin. – En tiedä. Katselin ympärilleni neuvottomana. – Mitä sinä haluaisit?

Niko kohautti olkapäitään ja käänteli päätään ympärilleen katsellen. Hän oli hetken hiljaa, arvelin hänen keräävän rohkeutta ehdottaakseen Gameboosterille siirtymistä.

– Sinä puhut kummallisesti, hän sanoi sitten. – Ihan kuin sinulla olisi jotakin suussa.

– Kuumaa puuroa, hän keksi sitten ja purskahti nauruun. – Puhuuko kaikki apinamiehet samalla tavalla?

En sanonut mitään. Tunsin poskiani kuumottavan ja käänsin katseeni alas.

– Isi sanoi, että sinä olet sellainen apinamies, hän selitti. – Mutta tiedätkö mitä?

Minusta sinä olet kuitenkin aika tavallinen. Sinä puhut vaan vähän hassusti.

– Montako vuotta sinä olet? hän jatkoi viattomaan sävyyn.

– Kohta seitsemän.

– Minäpä olen jo seitsemän, hän sanoi leuhkana. – Mutta ei se haittaa. On minusta kuusivuotiaatkin ihan ookoo.

– Minun pikkusisko on vasta viisi, hän jatkoi. – Se on kyllä jo aika paha. Sitä minä en kestäisi. Hän pyöritteli peukaloitaan, ja jatkoi: – Se on niin lapsellinen, ettei mun äitikään sitä kestä. Onneksi minä en ole niin nuori. Se on kamalaa.

– Onko sinulla siskoja tai veljiä? hän kysyi sitten. – Ja onko nekin apinamiehiä?

Pudistin päätäni nolona. – Ei täällä ole kuin minä.

– Ihan yksinkö sinä täällä asut?

– Joo. Tai no melkein. Tässä huoneessa olen vaan minä. Mutta tuolla muualla on muitakin. Ne on täällä töissä.

– Tuulla muu-ulla vaakka kete, Niko sanoi matkien ääntäni ja nauroi taas. – Kyllä sinä puhutkin sitten pöljästi.

Hän näytti miettivän hetken jotakin, sitten vilkaisi lasin takana meitä tarkkailevaa Tuijaa. – Onks toi nainen sinun äitisi?

Pudistin päätäni. – Se on minun opettaja.

– Opettaja? Joudutko sinä käymään koulu kotonakin?

– Tä?

– Entä se ukko, jonka kanssa me tultiin tänne sisään? Onko se sinun isä?

– Se on Luoja, vastasin.

– Luoja? Niko hekotti. – Niin varmaan. Niinku Jumala vai?

En oikein ymmärtänyt, mitä hän tarkoitti. Mutta nyökkäsin kuitenkin varmuuden vuoksi päätäni.

– Olet sinä vähän kahjo. Hän nakkasi niskojaan ja huokaisi kuin kyllästyneenä. – No missä sinun isäsi sitten on? Ja äitisi?

– En tiedä, kohautin olkapäitäni. – Ei kai minulla edes ole, sanoin hetkisen asiaa pohdittuani.

– Nyt sinä narraat. Kaikilla on äiti ja isä. Tai ainakin äiti. Niin minun isi on sanonut. Että isiä ei tarvitse olla, mutta äiti on kaikilla. Ja niin sinullakin, vaikka oletkin apinamies.

– Hmm, mietin.

– Kai sinä jostakin olet tullut? Niinku jonkun sisältä. Silleen syntynyt.

– Synnyttäjä, ymmärsin vihdoin. – Joo, Sanna. Se on sitten minun äiti kai.

– No niin, mitä minä sanoin. On sinullakin äiti. Näytti kun Niko olisi miettinyt jonkin aikaa kuumeisesti jotakin. Sitten hänen ilmeensä kirkastui:

– Nyt minä tajuan. Sekin on siis apinamies, eikö olekin? Tai siis apinanainen?

– Hmm, mietin taas. – En ole varma, vastasin lopulta rehellisesti. – Luoja ainakin sanoo sitä ihan tavalliseksi.

– Minä en aiemmin tiennyt kuin yhden apinamiehen ennen sinua, hän ilmoitti vakavana. – Sen nimi on Tarzan.

– Tarzan? kysyin. Se kuulosti etäisesti tutulta, mutta en saanut häntä niin yhtäkkiä mieleeni.

– Aalialioo-lioliaa! huusi Niko. Hän nousi pystyyn ja hakkasi nyrkeillään rintaansa kuin suuret gorillat televisiossa. Sitten hän toisti huutonsa entistäkin kovaäänisemmin: – Tarzan bungaloo!

Nikon riehumisesta tuli mieleen King Kong, mutta päättelin, ettei hän sitä voinut tarkoittaa. Sillä eihän King Kong ollut varsinainen apinaihminen vaan aivan tavallinen jättiläisapina.

Mutta vieraani oli jo kyllästynyt puheenaiheeseen. Hän oli noussut pystyyn ja löytänyt pomppukirahvini. Hän kiipesi sen satulaan ja lähti hyppelehtimään sen

selässä pitkin huonetta hihkuen innostuksesta. Katselin hänen menoaan ja ajattelin, että seuralaiseni oli varsin tylsä. Hän tuntui hyppelehtivän asiasta toiseen niin kiireesti, että minulla oli hankaluuksia pysytellä perässä. Toisaalta, ei hän välillä tuntunut pysyvän itsekään itsensä perässä.

– Hii-haa! Niko matki. – Ii-haa, ii-hahaa! Ratsastusretkellään hän löysi lattialta sinne lojumaan jääneen uuden leikkimiekan ja sieppasi sen mukaansa. – Katso, Zorro, hän kiljui. – Haa!

Hän hoputti kirahvinsa hurjaan laukkaan ja lähti tulemaan minua kohti miekka tanassa. – Zorron merkkiä rosvoille, haa!

Otin vaistomaisesti pari askelta taaksepäin, mutta kun hän ei näyttänyt hidastavan vauhtiaan ja törmäys vaikutti väistämättömältä, en nähnyt muuta vaihtoehtoa kuin juosta taas jättiläisgorillan taakse suojaan. Käyttäen gorillan päätä kilpenäni torjuin kaksi minua kohti osoitettua miekaniskua: *psing, bodoing!* Mutta hänen hyökkäyksensä vain jatkui ja kolmas isku osui suoraan ohimoon. Silmissä välähti ja miekanterän päästävä äänitehoste paukahti korvaan, niin että todella hätkähdin. Kaiken lisäksi se sattui.

– Lopeta, yritin pyytää, mutta se jäi pelkäksi yritykseksi. Iskuja alkoi sadella muuallekin enkä pystynyt keskittymään kunnolla. Kielen kärki juuttui jonnekin ylähampaiden taakse, ja ääni mörähti syvältä keuhkoista ehtimättä koskaan ensimmäistä äännettä pidemmälle.

– Siitäs saat, pahalainen, kuulin Nikon äänen jostakin kaukaisuudesta. – Haa, maista miekkaani!

Kräsh! Dsäng! Däjäjäng!

Nostin kyynärät pääni suojaksi, mutta se johti ainoastaan siihen, että miekka alkoi takoa vatsaa ja kylkiä. Ja jokaisen iskun myötä miekan terä hehkui voimakkaammin ja voimakkaammin, kunnes loimu oli muuttunut silmiä pakottavaksi kirkaudeksi. Ei auttanut, vaikka suljin silmäni, sillä värit seurasivat minua luomien taakse – sininen, punainen, keltainen ja vihreä – ne kipinöivät siellä ja sykkivät kaikkialla ympärilläni.

Olin äkkiä joutunut pakokauhun valtaan. Katsoin hyökkääjäni silmiin, joissa kohtasin vain uhkaavaa mieluolisuutta, ja suustani purkautui villi ja taltuttamaton huuto. Kutsumaton vieraani oli silmänräpäyksessä muuttunut minun vihollisekseni,

ja olin varma hänen aikeistaan tappaa minut. – Ee, ee, vaikeroi, ja kyyneleet tulvahtivat silmiini. Ja vasta siinä vaiheessa vartaloani mukiloivat iskut lakkasivat.

Ymmärsin tilaisuuteni koittaneen, annoin alkukantaisen pelon purkautua vatsan pohjalta lähtevän huudon mukana ja riuhtaisin miekan häneltä pois. Aika pysähtyi pieneksi hetkeksi, kun kohotin miekkani ja yritin hahmottaa tapahtunutta siinä kuitenkaan onnistumatta. Tunsin märän poskillani, rinnassa hakkaavan sydämen, kuoleman pelon. Pelko häivähti myös hänen katseessaan, ja ymmärsin etäisesti valtasuhteiden olevan nyt päälallaan. Enkä voinut jättää käyttämättä tilaisuutta hyväkseni. Heilautin terää koko lapsenvarteni voimalla.

Bäng!

Osuin häntä toiseen hartiaan. Isku oli niin voimakas, että Niko kaatui lattialle, ja samalla miekka lipesi otteestani. Mutta tuskin edes huomasin sitä, sillä olin jo syöksähtänyt pojan kimppuun. Pienet käteni olivat nyrkissä, ja iskivät allani olevaa uhria minne ikinä sattuivat osumaankin. Tunsin hänen rimpuilevan allani surkeasti vaikeroiden.

Takaani kantautui huutoja, kuulin nimeäni huudettavan. Sähisin ja syljin, ja onnistuin upottamaan hampaat hyökkääjäni olkapäähän. Tunsin metallin aromin suussani, ja jotakin lämmintä ja tahmeaa valui pitkin leukaa. Sylkäisin ja kaikkialle lennähti tummanpunaisia pisaroita. Ne kirkuivat silmissäni, mutta se vain lisäsi paniikkia entisestään.

Äkkiä huomasin nousevani ilmaan. – Samuel perkele! huuto kuului, ja minua ravisteltiin, niin että niskaan kävi kipeää.

Se oli Luoja. Hän piteli minua kainaloista kasvot vääristyneinä.

En ollut koskaan kuullut häntä niin vihaisena. Tapa, jolla hän tiuskaisi nimeni, oli täynnä raivoa ja voimaa. Ja se kyllä tehoi, kuin ruoskanisku pitkin korvia. Tempomiseni katkesi kuin seinään, ja myös Niko lopetti rääkymisensä. Kainaloihin sattui, mutta Luoja vain ärisi. Kohta tunsin neulanpiston pakarassani.

Lääke alkoi vaikuttaa nopeasti, ja pauke rinnassa vähitellen rauhoittui. Korvissani humisi, olin hengästynyt ja hiestä läpimärkä. Erotin Nikon lattialta makaamassa, ympärillään hentoja punaruskeita pisaroita. Hän piteli takaraivoaan ja hartiat hytkyivät nuhaisista nyyhkeistä. Olkapäästä näytti valuvan verta.

Mutta siihen aika pysähtyi. Silmäluomia alkoi painaa ja kaikki vetäytyä sinne, mistä oli alkuaan esiin putkahtanutkin. Ja lopulta vielä sitäkin taaemmaksi.

Juuri ennen nukahtamistani ehdin todeta, että suussani oli jotakin. Se oli takertunut jonnekin ylähampaiden taakse, ja vaikka kieleni oli lääkkeen kangistama, onnistuin kuitenkin lopulta kaivamaan sen kolostaan ja sylkääsemään ulos.

Se läsähti tympeänä vasten vieraani lilakeltaraitaista housunlahjetta ja jäi siihen helottamaan kuin nokare lusikasta lennähtänyttä puolukkahilloa. Katselin sitä hetken, kunnes sitäkään ei enää ollut.

Kun olen vanhempieni mielestä kyllin iso, vanha Aavi ottaa minut seurakseen koko aamupäiväksi. Voi, miten olenkaan pelännyt mutta samalla myös toivonut tuota päivää tullakseen – päivää, jolloin otan ensimmäisen askeleen kohti miehuutta ja pääsen viimein kuulemaan kaikesta tärkeästä.

Aavin rujoa ja etukumaraista hahmoa ei voi olla vähän kavahtamatta. Hän verhoutuu aina tummaan ja liikkuu öisin, päivisin hän vetäytyy majaan kuin Aurinko syövyttäisi hänen ihoaan. Hän ei osallistu metsästykseen tai ruuanlaittoon muun heimon tavoin, vaan hiippailee väijyvän pedon tavoin puiden varjoissa silloin, kun muu leiri nukkuu. Hän kuulee äänettömän, näkee näkymättömän ja tietää tulevan, niin ainakin väitetään. Hän on meistä ainoa, jolle henget puhuvat, ja siksi meidän kaikkien on kunnioitettava mutta myös pelättävä häntä.

Hän ei lyhennä kynsiään, niin että hänen suonikkaat ja laihat kätensä näyttävät käppyräisiltä kuin haukan varpaat. Hänen silmänsä ovat vihreät ja sameat kuin linnunmunat, ja kerrotaan, että juuri hänen silmiensä tähden hän näkee niin paljon. Hänen ajatuksissaan on voimaa enemmän kuin kymmenen miehen keihäessä, ja olen kuullut sanottavan, että kerran hän kaatoi mammutin vain istualtaan, ilman minkäänlaista apua.

En muista hänen koskaan puhutelleen minua niin kuin en muitakaan heimon lapsia, mutta tuona aamuna hän tuli luokseni kuin mikäkin vanha tuttu ja kutsui minua nimeltä. Sitten hän laittoi luisevan kätensä pääni päälle, mikä tuntui siltä kuin hiuksiini olisi takertunut kimppu paljaita ja kylmiä risuja, ja vei minut mukanaan majaan. Siellä hän näytti minulle rumpunsa, ja kertoi, kuinka maailma on täynnä näkymättömiä olentoja, jotka eivät voi vastustaa rytmin hakkaavaa kutsua. Sitten hän antoi minun

tutustua rohtoihinsa ja kaikkiin kuivattuihin kasveihin, joista lähti mitä merkillisimpiä huumaavia tuoksuja.

Hän kertoi, että kuten kaikista muistakin ihmisistä, myös minusta tulisi kasvamaan jotakin niin suurta ja mahtavaa, että voimallani voisi taivuttaa koko maailmaa. En kuitenkaan ymmärtänyt sitä, sillä eihän suinkaan kenenkään mahti siihen riittäisi, ellei sitten Aavin itsensä.

Hän väitti, että elämäni tulisi olemaan vaiherikas ja pitkä, paljon pidempi kuin toisten. Hän sanoi näkevänsä kohdallani niin paljon kaikenlaista, ettei hän edes pystynyt pukemaan sitä sellaiseen muotoon, että ymmärtäisin. Minulle oli annettu tehtävä, niin valtaisa ja raskas, että se sai hänet miltei surun valtaan. Sillä hänen mielestään kenenkään ei pitäisi joutua kantamaan sellaista taakkaa yksin.

En ollut koskaan ajatellut olevani mitenkään niin erikoinen. Kuvittelin jo mielessäni, miten eräänä päivänä olisin iso ja voimakas ja miten juoksisin keihästä pidellen valtavan mammutin perässä kuten Kaan tai kuka tahansa heimon parhaista metsästäjistä. Toisaalta pohdin myös sitä mahdollisuutta, että hän sanoo jotakin samantapaista kaikille muillekin minun kaltaisilleni pojasta mieheksi kasvaville nuorille.

Nyt istun hänen vierellään ja katson, miten hänen kätensä tapailevat nuoren villipeuran raatoa. Hän työskentelee varmoin ottein, ja hänen käsivarsissaan on voimaa, jota tikkumaisiin ranteisiin ei arvaisi kätkeytyvän. Koko ajan hänen päänsä pysyy samassa asennossa ja sumeat silmät tuijottavat jonnekin kaukaisuuteen. – Aavin silmät ovat sokeat, on äiti minulle kerran sanonut, – mutta hänen sormenpänsä näkevät. Nyt ymmärrän, mitä äiti sillä tarkoitti.

Aavi on ottanut toiseen käteensä leikkuukiven, ja muutamalla nopealla repäisyllä hän viiltää peuran vatsan auki. Pitkästä haavasta alkaa pulputa verta, joka tekee tummanpunaisen lammikon varvikon kuuraan. Sen jälkeen hän laittaa kätensä peuran vatsaonteloon ja katkaisee pari säiettä, niin että eläimen sisälmykset hulvahtavat ulos. Niistä muodostuu läjä, joka on niin suuri, että minun on vaikea ymmärtää kaiken ylipäättään mahtuneen samaan vatsaan. On kuin suolenmutkat eläisivät yhä – ne vellovat yhdessä sykkyrässä kuin kasa paksuja matoja. Niiden uumenista nousee verenpunaisia kaasukuplia ja kuuluu kummallista kurinaa. Kaikkialle on erittynyt höyryä, johon on pinttynyt vahva elämän tuoksu.

Muistan joskus kuulleen, että kuoleman jälkeen henki vapautuu. Katselen sisälmysten höyryämistä, ja tiedustelen Aavilta, että onko se peuran henki, joka ympärillämme kiehuu. Hänen kun sanotaan olevan niin tietäväinen.

Mutta vanha mies vain naurahtaa ja vilauttaa minulle harventuneita hampaitaan.

– Ei tietenkään, hän tokaisee. – Ei elämä ole mitään kuoleman jälkeen vapautuvaa höyryä. Tuo, minkä sinä näet sisuskaluista nousevan, ei ole sen kummempaa kuin huuru, joka nousee puhussa suustasi. Se on vain lämpöä.

– Kokeile itse, hän kehottaa ja vie molemmat käteni peuran vatsan sisälle.

Todellakin, siellä vallitsee hämmästyttävä kuumuus. Viimasta kangistuneet sormet suorastaan säikähtävät äkillistä poltetta, ja minun täytyy hillitä itseäni, jotta vetäisi niitä pois. Hieron käsiä toisiaan vasten ja annan niiden lämmitä. Samalla vilkaisen peuran raukeita silmiä, jotka tuijottavat sumeina ja välinpitämättöminä jonnekin taaksemme. Hennon karvan peittämässä silmäkulmassa on hippunen jäätä, joka kimaltelee syysauringon valossa kuin kyynel.

Olen sanomaisillani jotakin, mutta Aavi kehottaa minua hiljentymään ja sulkemaan silmäni. Kuulen rapinaa, kun hän hapuilee taakseni ja kietoo pääni ympärille leveän nahkasuikaleen, niin että silmät peittyvät. Hänen sormensa varmistavat, etten näe laidoilta vähäistäkään valonkajoa, ja käy istumaan vierelleni samalle vuodalle, jolla itsekin lepään. Aistin hänen hajunsa, joka on aina pelottanut minua, ja kuulen raskaan hengityksen rohisevan ja vinkuvaan aivan korvani juuressa.

Hän ohjaa kämmeneni vasten kuolleen villipeuran vatsaontelon seinämää. Peuran liha tuntuu limaiselta, mutta myös hämmästyttävän jäntevältä, kuin eläin ei olisi koskaan kuollutkaan vaan valmistautuisi ponkaisemaan karkuun hetkenä minä hyvänsä. Rystysilleni putoilee raskaita ja tahmeita pisaroita.

– Meissä kaikissa on sama olemisen siemen, Aavi virkkaa. – Se on kuin tuli, hehkua ja liikettä. Mutta vähän samaan tapaan kuin leirinuotion tuli sekään ei pala ikuisesti, vaan aina lopulta sammuu. Tunnetko sinäkin, miten se on hiipumassa pois?

Juoksutan sormenpäitä pitkin kuumaa lihaa, ja huomaan, että haavan reunalla on jo paljon viileämpää. Tätä Aavi varmaankin tarkoittaa, ja vastaan myöntävästi. Sitähän se on, kun elämä jättää, lisääntyvää kylmyyttä ja vähittäistä maatumista. Ja lopulta kuollut muuttuu yhdeksi aron kanssa, niin ettei kukaan voi erottaa toista enää toisesta.

– Älä koskaan erehdy luulemaan, että se olisi jotain höyryä, hän jatkaa röheällä äänellään. – Elämä on sidoksissa lihaan aivan yhtä paljon kuin liha on sidoksissa siihen, eikä ilman toista ole toista. Vähän samaan tapaan kuin nuotiotakaan ei voi olla ilman palavaa puuta. Ymmärrätkö? Ja kun lihasta jättää sen oma elämä, kuten tästä peurasta nyt, siltikään se ei koskaan irtoa elämän virrasta, vaan on edelleen osa sitä. Se tulee aina olemaan osa sitä. Liha jatkaa olemassaoloaan muissa elämänmuodoissa, kun ne käyttävät sen ruuakseen. – Kuten sinussa tänään, nyt kun viimein kasvat mieheksi, Aavi sanoo arvoituksellisesti.

Hänen puhuessaan jatkan käsieni kuljettamista peurun kosteissa sisuksissa. Yhtäkkiä se alkaa tuntua, tuo pieni väreily lämpimässä lihassa. Se täyttää tajuntani täysin yllättäen, niin että miltei hätkähdän. Ensin se on kuin hentoa kutkaa, pientä polttelua sormenpäissä. Mutta sitten väreily voimistuu ja lähtee kapuamaan pitkin ranteita kohti kainaloa kuin kirppulauma. Olen vetämäisilläni kädet pois, mutta Aavi estää aikeeni puristuksella, jossa on vieroksuttavaa voimaa.

– Sama elämä, joka ennen virtasi tässä peurassa, virtaa kohta myös sinussa. Aivan sama elämä, älä muuta edes kuvittele. Äläkä ainakaan sitä, että se olisi jotenkin omaasi vähäisempi.

Mieleeni on noussut kuva villipeurasta, joka laukkaa hurjasti suurella arolla. Se loikkii notkelmien ja kaatuneiden puunrunkojen yli, niin että voin miltei kuulla sen korvissa humisevan tuulen. Se on nopea ja vapaa. Minne vain sen sorkat kantaisivat, sinne se myös juoksisi. Mutta yhtäkkiä sen meno katkeaa, ja se paiskautuu huutaen kyljelleen. Verta pulppuaa kohdasta, mihin keihäs on iskeytynyt.

– Aavi, sanon sitten miltei hätääntyneenä. Tapailen hetken oikeita sanoja. – Peuran liha siis jatkaa olemassaoloaan muissa, sen ymmärrän. Mutta entä peura itse, mitä sille oikein tapahtuu? Tai mitä meille kaikille, sitten kun kuolemme? Ei kai me noin vain voida lakata olemasta. Vai voimmeko?

Mutta Aavi vain hymähtää. – Niin, hän virkkaa. – Niinkö sinusta tuntuu? Entä sinä itse, ennen kuin synnyit? Missä silloin olit olemassa?

Hän antaa viimein minun ottaa käteni vatsasta pois ja nousee viereltäni. Kuulen litinää, kuin lihaa leikattaisiin. Sitten erotan voimakkaampia kolahduksia, hakkaamisesta aiheutuvaa pauketta. Peuranraato hytkyy, ja sitä seuraa karmea, nahan repeytymisestä aiheutuva ääni. Minua puistattaa. Mutta pakotan itseni ajattelemaan

minua illalla odottavia juhlia ja sitä, miten peura olisi viimein saatu laitettua ja kävisimme kaikki syömään. Ja miten ylpeitä äiti isä saisivat minusta olla!

– Juuri siellä myös tämä peura on nyt, Aavi rikkoo hiljaisuuden. – Se on palannut sinne mistä alun perin tulikin. Ja paikka on sama, mihin sinäkin joskus menet. Siksi me kaikki olemme toistemme veljiä, myös sinä ja tämä peura.

– Sinut rakennettiin kerran kuin maja, Aavi jatkaa. – Mutta tuo maja on sinulla vain lainassa ja lakoaa joskus. Sinä sen sisällä et häviä, vaan palaat takaisin elämän virtaan. Kasvoit siemenestä kuin kasvi, ja rakennusaineesi sait siitä, mitä kerran söit ja joit. Ja samalla tavoin kuin vanhemmillasi, myös itsessäsi on sinun omien jälkeläistesi siemenet.

Hänen liikkeensä on lakannut, ja hän on tullut jälleen vierelleni. Veren ja sisälmyksien aromi on voimistunut kuvottavaksi, mahaa kouristavaksi lemuksi.

– Tämä peura on antanut henkensä sinun vuoksesi, Aavi sanoo ja toistaa minun nimeni. – Se on suuri lahja, ja nyt haluan, että kunnioitat sitä. Tässä. Tässä ovat hänen kaikki ajatuksensa ja muistonsa.

Hän ojentaa käteeni jotakin myötäävää ja niin liukasta, että se on luikahtaa sormien välistä maahan. Sen pinta on poimuttunut, kuin jonkinlainen kurttuinen sieni. Pideltäni elintä mielestäni riittävän pitkään teen kuten hän pyytää, ja pureksin sen kurkustani alas.

– Tässä. Hänen miehuutensa ja jatkuvuutensa.

Nyt kämmenelläni lepää kaksi munanmuotoista kappaletta, pehmeää ja jäntevää. Pitelen niitä pelonsekaisen kunnioituksen vallassa, sillä kohta minäkin olisin mies. Kun lopulta saan kummankin nielaistua, tiedän olevani vain pienen askeleen päässä lopullisesta voitosta. Se on kuin neulojen hurmaavaa pistelyä niskassa ja kantapäissä, ihanaa ja vapauttavaa kihelmöintiä.

– Ja vielä tässä, Aavi jatkaa, – mahtavin ja määräävin kaikista. – Hänen kohtalonsa.

Lihakimpale on raskas, kooltaan kuin nyrkkiin puristettu käsi. Siitä roikkuu kosteita rihmoja, ja tuo sama lämmin märkä valuu noroina pitkin rannettani. Suutelen elimen verelle tuoksuvaa pintaa. Ojennan sen takaisin Aaville, joka paloittelee sen syötäväkseni.

– Ota tämä itsellesi, hän kehottaa. – Tee siitä omasi. Rakenna itseäsi sillä, mikä muuten väistämättä multaantuu.

Liha on sitkasta hampailleni, maultaan karvas ja väkevä. Kun viimeinenkin palasista on onnistuneesti nielaistu, olo käy raukeaksi ja kepeäksi. Äkkiä kaikki on juuri tässä, eikä mitään puutu.

Kaukana leirillä rummut aloittavat paukkeensa. Niiden rytmi kutsuu minua, mutta vielä hetken olemme tässä, minä ja vanha tietäjä. Pian Yii, Taaba ja koko kaikkeus saisi tietää minun miehuudestani. Nousen mielessäni koivilleni, ja sorkat yhtyvät rumpujen laukkaan minun singahtaessani kohti vuoria ja maailman ääriä. Ja minä juoksen, läähätän ja juoksen juoksemistani. Sydän läpättää rinnassa, mutta ei uupumuksesta vaan silkasta elämän riemusta. Siitä ja kaikkialla virtaavasta ylitsepursuavasta punasta ja vehreydestä.

Tattara-taa, tattara-taa, tattara tattara tattara-taa...

Nyt se on käsillä, ajatellen innoissani, tuo hetki jota olen niin kovasti odottanut. Eikä paluuta enää ole.

– Sinussa on paljon, Aavi sanoo toistaen nimeni vielä kerran, maistelee sitä kuin marjaa kielellään.

8. Luku

Seuraavana yönä, vaikka minua odottava päivä tulisi olemaan suuri ja pelottava, nukahdin nopeasti syvään uneen. Syystä, jota en ymmärtänyt – ehkä olin nähnyt jälleen painajaisen – rävähdin kuitenkin henkeä haukkoen takaisin hereille vain hetkeä myöhemmin. Suussa maistui ruoho ja multa, mutta maku haihtui nopeasti kuin kielelläni käväissyt aave, joten sen oli täytynyt olla vain uneen kuulunutta harhaa. Käänsin kylkeäni, mutta kiihtymykseltäni minun oli mahdotonta nukahtaa uudelleen.

En saanut ravistettua mielestäni tunnetta kuin joku olisi ollut vinossa. Olin kuulevinani ääniä. Oliko joku tullut asuntooni sisään? Kuuntelin hetken, mutta kuulin vain hengitykseni puhinan ja sydämen lyönnit. Oliko Luoja palannut töihin? Ja jos oli, niin mitä hän teki täällä keskellä yötä?

Uskalsin viimein rauhoittua, kun korvia höristettyäni en sittenkään erottanut mitään tavallisuudesta poikkeavaa. Hengitykseni tasainen käynti alkoi keinuttaa mieltäni kehdon tavoin ja aloin vajota takaisin uneen.

Vaimea narahdus sai silmäni avautumaan. Sydän loikkasi kurkkuun. Makuuhuoneen ovi oli raollaan, ja sen takaa suodattuvassa himmeässä valossa erotin kookkaan ihmishahmon vuoteen päädystä. Hänen toinen kätensä oli ojentumassa minua kohti, ja käsi piteli jotakin, jonka pinnasta heijastui välähdys. Se ei voinut olla mikään muu kuin veitsi.

Potkaisin hahmoa vaistonvaraisesti. Se osui tätä vatsaan, ja mies perääntyi potkun voimasta muutaman askeleen päästäen tuskankorahduksen suustaan. Hän ei kuitenkaan menettänyt tasapainoaan. Sitten erotin hänen äänensä: vartijani Seppo Heikinsaari.

– Samu perkele, hän sanoi. Olin jo ehtinyt sytyttää huoneen valot ja nousta istualleni. Hänen kasvonsa olivat tuskasta väännyksissä, mutta toivuttuaan niille nousi hämmentynyt hymyntapainen. Esine, jota hän edelleen piteli kädessään, oli injektioruisku. Hän oli ollut antamassa minulle jonkinlaista injektiota. Tuijotin miestä edelleen säikähtäneenä ja pingottuneena, valmiina säntäämään hänen ohitse vieressämme olevasta avoimesta ovesta. Muuta uloskäyntiä huoneesta ei ollut.

Mies päästi kevyen naurun. – Saatanan Samuel. Tappaako yrität? Helvetti, sinusta on kasvanut melkoinen ruutitynnyri...

En edelleenkään osannut sanoa mitään. Mitään tällaista ei ollut koskaan aikaisemmin tapahtunut. Odotin jonkinlaista selitystä.

– Jarkko pyysi antamaan pistoksen. Sanoi että se on ensiarvoisen tärkeä. Joku rokote.

– Missä hän itse on?

– Edelleen sairauslomalla, tietenkin. Hän ei päässyt tulemaan. Käski minun tehdä sen.

Tiesin, ettei Heikinsaarella ollut terveydenhoitoalan koulutusta. Fyysisestä hyvinvoinnistani huolehtiminen ei ollut koskaan kuulunut hänen toimenkuvaansa, vaikka oli hän toki vaihtanut ovikoodeja, tarkastanut ilmastointiventtiilejä ja häätänyt uteliaita asuintilojeni sisäänkäynniltä tuon tuostakin.

– Hän jätti minulle rokotteen ja viestin. Lue itse.

Hän kaivoi taskustaan taitellun paperiarkin, ja erotin siinä Luojan käsialan. Kyseessä oli faksi.

Samuel!

Huomasin yhtäkkiä, ettet ole saanut influenssarokotetta tänä vuonna. Sinun on saatava se ENSI TILASSA. Eilen C-osaston laborantti ilmoitti sairastuneensa ja kaksi B osastoltakin on kipeänä. Saattaa olla juuri sitä. En pääse sinne tänään enkä huomenna. Anna Sepon pistää, entiseen paikkaan. Kyllä hän osaa.

Terv. luojasi

– Siinä näet, Heikinsaari sanoi. – Olin juuri herättämässä sinut piikille. Sori! Ei ollut tarkoitus säikäyttää.

Katselin paperinpalaa. Se oli kyllä Luojan kirjoittama, siitä ei ollut epäilystäkään. Ylänurkan automaattimerkintä kertoi faksin saapuneen samana iltana vähän ennen kymmentä.

– Jarkko arvasi, ettet antaisi muuten pistää, vartija jatkoi. – Lähetti siksi tuon kirjeen.

Injektioruisku oli vartijan nyrkissä piilossa, mutta se mitä siitä näkyi, näytti erilaiselta kuin influenssapiikit aikaisempina vuosina. Luoja ja hän olivat kyllä oikeassa: en muistanut saaneeni rokotetta sinä vuonna.

– No niin, mies hoputti. – Kättä tänne.

– Se laitetaan olkapäähän eikä kyynärvarteen!

– Helvetti kyllä minä sen tiedän. Noh? Ei tämä minustakaan ole mukavaa.

– Anna minä katson sitä ruiskua.

– Älä nyt ala vainoharhaiseksi. Mies ojensi kätensä, ja neula aikoi lähestyä. Mutta minä työnsin sen pois. Aukaisin kämmeneni hänen eteensä. – Anna minä katson ruiskua, toistin.

– Olen tosissani, Samuel.

– Niin minäkin.

Kului muutama ikuisuudelta tuntuva sekunti. Ennen kuin ehdin reagoida, mies oli iskenyt neulan olkapäähäni juurta myöten. Ylävartaloni väisti alta refleksinomaisesti, niin että miehen voimalla pitelemä neula irtosi yhdessä silmänräpäyksessä, kyntäen mukanaan olkapään lihaa. Neula lennähti sängylle. Kipu tuli oikeastaan vasta siinä vaiheessa. Repivää, juilivaa, silmitöntä tuskaa, joka lähti olkapäästäni ja tuntui sydämessä saakka. Se tukahdutti hetkeksi tajuntani.

Ehdin havaita ruiskusta, että vain osa sen sisältämästä aineesta oli päässyt elimistööni. Jotakin lämmintä valui olkavarttani pitkin. Mies tuli päälle, ehdin juuri ja juuri pukata ruiskun lattialle ennen kuin tämä oli ennättänyt tarttua siihen uudemman kerran. Tunsin iskun ohimollani, ja se tyhjensi kaiken pääni sisältä. Tajusin hämärästi, että kurkkuuni oli tartuttu. En saanut ilmaa. Ajantaju katosi, kaikki katosi. En enää ymmärtänyt, kuka edessäni oli. Vain sen, että kuolen pian. Haistoin partaveden tuoksun. Kuului avainvyön kilinää ja jännittyneitä pihinää.

Huitaisin hyökkääjää oikealla kädelläni, mutta yhtä hyvin olisin voinut iskeä kiviseinään. En saanut lyöntiin riittävästi voimaa ahtaassa tilassa seinän ja järkälemäisen miehen välissä. Rintaa poltti ja kouristi. Yritin jännittää vartaloni lihaksia, kumpaakin jalkaani, toista kättä ja rintakehää. Mutta miehen paino oli ylitsepääsemätön ja hengitykseni vähissä. En saanut pantua vastaan, liikautettua eväänikään.

Oikea käteni, joka pystyi vähän liikkumaan, yritti vielä hakata miestä. Koska se ei tuntunut tuottavan tulosta, nipistin niin lujaa hänen kyljestään kuin ikinä nyrkissäni oli voimaa, ja raavin hänen työpukunsa kangasta. Lopulta sain käden ylemmäksi, niin että minun oli mahdollista tavoitella hänen kasvojaan. Silmät, ajattelin, on päästävä käsiksi hänen silmiinsä!

Juuri kun olin saamassa kynteni upotetuksi hänen silmäluomiinsa, toinen, vielä aikaisempaakin tukahduttava isku ravisteli kehoani. Se oli tullut suoraan vasemmalle kaulani yläosaan laittaen neulat ja salamet syöksähtelemään pitkin vasenta käsivarttani. Sen jälkeen käsi oli entistäkin voimattomampi vastustamaan otetta, jolla mies oli minussa kiinni.

Kolmas isku tuntui oikeassa ohimossa. Neljättä en osannut edes paikallistaa. Se vain tuntui. Meni muutama sekunti tähtien ja siksak-kuvioiden maassa, ja tiesin niiden välähtelyitä tuijotellessani, että aikani oli koittanut. Siinä vaiheessa tajuntani oli jo hämärtyvässä, ja sinne mahtui enää tuskin tuhannesosaa siitä, mitä vielä hetkeä aikaisemmin oli mahtunut.

– Jalat! kuulin jonkun huutavan pääni sisällä. – Jalat!

Käytin viimeiset voimanrippeet ponnistaakseni vatsa- ja selkälihaksillani, niin että allamme oleva jousipatja antoi vielä hivenen periksi, vaikka jousien täytyikin olla painostamme jo ääriään myöten pohjassa. Se vapautti alavartaloani, ja sain molemmat polvet liikkeelle. Jatkoin vartaloni kiemurtelemista, ja kohta vapautui koko oikea jalkani. Sillä pukkasin miestä sen, minkä lihaksistani lähti. Ja se onnistui.

Ilma syöksyi keuhkoihini yhtenä vaaleanpunaisena aaltona. Se oli valtameri, joka tuntui hulvahtavan sisääni pelkästä pienestä avaimenreiän kokoisesta aukosta, ja tokenin sen verran, että ehdin havaita miehen palanneen jo jalkeille ja valmistautuvan uuteen hyökkäykseen.

Väistin hyökkäyksen helposti kierähtämällä vasemmalle sivulleni. Pääsin keplottelemaan sängystä tukevasti lattialle, vaikka hengittäminen teki edelleen kipeää. Jostakin oli tullut uutta voimaa, sitä aavemaista hätäenergiaa varastosta, joka on olemassa vain niitä hetkiä varten, jolloin taistellaan elämästä ja kuolemasta. Jos se olisi ollut väri, se olisi ollut punamusta – jos tuoksu, niin joko veren hapan savimainen aromi tai kalman kolkkoakin valjumpi löyhkä.

Aikaa ei ollut paljoa. Mies tavoitteli vyössään roikkuvaa lamauspistoolia, jota vastaan minulla tuskin tulisi olemaan mahdollisuuksia. Heitin häntä ensimmäisellä käteeni sattuvalla esineellä, yöpöydällä lojuneella Aku Ankan kootut -kirjalla, joka onnekseni oli kohtalaisen paksu suoden minulle pari ylimääräistä sekuntia. Yöpöydällä oli myös vesilasi, ja onnistuin osumaan sillä kasvoihin. Sirpaleita kilahteli pitkin kattoa ja seiniä. Kun hän oli saanut veriset silmänsä puhdistettua, olin häntä vastassa viereisestä kuntohuoneesta nappaamallaani jumppakepillä. Ensimmäinen huitaisu vatsaan sai hänet kyyristymään tuskasta. Sen jälkeen minun ei ollut vaikeaa osua häntä takaraivoon. Löin toisen, ja löin vielä kolmannenkin kerran. Enkä lopettanut lyömistä, ennen kuin hän makasi maassa hievahtamatta. Pieni verinoro valui hänen sieraimestaan kuin punainen miniatyyripuro. Puro saavutti isovarpaani kärjen, haarautui kahtia lähtien kiertämään jalkateräni molempia sivuja, ja minä tuijotin sitä lumoutuneena ihmetellen kaikkialle asettunutta hiljaisuutta.

Hengitykseni oli kireää pihinää ja päässäni jyskytti, mutta mitään muuta ei kuulunut. Tuntui kuin en olisi ollut enää omassa huoneessani, omassa kehossani – en edes omassa päässäni. Olo oli samanaikaisesti ihana ja levollinen, mutta myös kuvottava. Olin vähällä oksentaa, mutta sainkin vain yskänpuuskan, joka raastoi kurkkuani kuin olisin nielaissut piikkinuijan. Miehen tummansinisen univormun selässä luki suurin valkoisin tikkukirjaimin ”VARTIJA”. Tuijotin sanaa kuin olisin katsellut auringonlaskua. Mieleen nousi epärelevantteja asioita, jolla ei ollut tilanteen kanssa mitään tekemistä: kuinka Synnyttäjän tuulihatut olivat aina maistuneet hiukan kitkeriltä, ja kuinka sisäjuoksukenkäni olivat käymässä pieneksi ja minun olisi pyydettävä Luojaa hankkimaan minulle uudet. Vasta pienen ja sekavan hetken jälkeen aloin hämärästi ymmärtää, mitä oikein oli päässyt tapahtumaan.

Seppo oli hyökännyt minun kimppuuni. Minun vartijani, joka oli pitänyt minusta huolta yli kaksikymmentä vuotta, oli yrittänyt tappaa minut.